

Zpravodaj

MNV LIPTÁL

červenec - listopad 1990

Růžena Jsesenská: Chcem svobodu

My nechcem bořit cizí štěstí,
a nechcem vládnout nad nikým,
ať každý svoje pro své sklízí
a v domovu je pánem svým.
My chceme celou silou duší
své místo vedle národů,
jež ničí právo neporuší -
chcem svobodu !
My máme domov - náš byl celý,
potem a krví posvěcen -
ten jiným bychom nechat měli
a věřit sami v jejich sen ?
Ach ne, my v naší zemi chceme
mít svoji žně a úrodu,
své místo, jehož nezapřeme --
chcem svobodu.
My chceme právem svého citu
zde volně dýchat, vlně žít,
růst od té hroudy ke blankytu,
své nadšení mít a svůj klid,
my chceme zřítí nad domovem
slunečnou záři východu,
pod naším nebem, naším krovem -
chcem svobodu.

W. Shakespeare - ze sonetu

Už chci - vším unaven - jen smrt a věčný klid
a nemuset zas a zas poznávati,
jak je pan Nikdo samý lesk a trpyt,
jak holí žebráčkou se za velikost platí,
jak hrubci šlapou něžná srdce v prach,
jak na rytířskost číhá smyčka katí,
jak sílu obrů uhlodává strach,
jak tupost, tupost, tupost vrchovatí,
jak jazyk umění je sevřen v kleštích,
jak dobří pro lostry dřou jak mourovatí,
jak prostá jasná Pravda sklízí leda smích,
když blbci na trůnech jsou ctění víc než svatí.
Jak bych už dávno šel, zhnusen a unaven,
jak tě však, Lásko, mám tomuhle nechat v plen ?

NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

pro rozvoj kultury, sportu a všech forem podnikání v Liptále

1. Nezávislí kandidáti pro rozvoj kultury, sportu a všech forem podnikání je nepolitická skupina, sdružuje občany obce Liptál mimo politické strahy a hnutí.
2. Cílem je při daných územních, etnografických a materiálně technických podmínkách dále zvýrazňovat význam obce na Valašsku. Toho chceme dosáhnout využitím sportovně kulturního areálu nejen našimi občany, nýbrž i okolím.
3. Chceme, aby současně s rozvojem společenských událostí docházelo i k rozvoji obce, a to počínaje drobnými parkovými úpravami, přes údržbu a budování nových komunikací a chodníků, až po vybudování centrálního zdroje pitné vody, čistícího zařízení a výstavbu rodinných domků, likvidace domovního odpadu.
4. Tyto cíle jsou a budou náročné nejen pro naše obyvatele, ale i na finanční prostředky. Naše úvaha vychází ze skutečnosti, že v Liptále jsou dva podniky, a to v.d. Lipta a JZD. Odvody těchto podniků by měly tvořit základní kapitál pro financování obce. Vedle toho chceme podporovat všechny druhy podnikání v bpci /zejména netradiční formy/, čímž budou vytvářeny nové pracovní příležitosti pro naše občany při současné finanční podpoře obce /odvody-daně/drobnými podnikateli.
5. Konečným cílem je vybudování vesnice ekonomicky nezávislé, schopné vlastního rozvoje, přinášející občanům jak práci, tak i prostor k vlastní seberealizaci, odpočinku i zábavě.

NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI PRO ROZVOJ KULTURY, SPORTU A VŠECH FOREM PODNIKÁNÍ - OBEC LIPTÁL

1. Ladislav MICHÁLEK, ing.	nar. 1949	technik	Liptál 241
2. Jiří BLANARČÍK	nar. 1951	technik	Liptál 232
3. Miroslav ŽUREK	nar. 1934	dělník	Liptál 158
4. Jiří OBORSKÝ	nar. 1955	soukromník	Liptál 174
5. Pavel CHMELÁŘ	nar. 1953	dělník	Liptál 16
6. Hana BLANARČÍKOVÁ, MUDr.	nar. 1959	lékařka	Liptál 232
7. Oto GOJNÝ	nar. 1965	dělník	Liptál 253
8. Lubomír Hrbáček	nar. 1966	technik	Liptál 154
9. Vlasta MACHALOVÁ	nar. 1967	v domácn.	Liptál 55
10. Radim MOJŽÍŠ	nar. 1967	výtvarník	Liptál 136
11. Karel VYCHOPEN	nar. 1962	dělník	Liptál 75
12. Jaroslav SMILEK	nar. 1962	technik	Liptál 413

c 13. Milan LAŽA nar. 1965 dělník Liptál 383
14. Pavel HRBÁČEK 1972 dělník Liptál 328

Zmocněnec: Ladislav Michálek nar. 28.7.1920, Liptál 27
Náhradník: Anna Geržová, nar. 6.5.1954, Liptál 134

Cíl Sdružení nezávislých kandidátů /SNK/ je zřejmý z programu. Na předvolební schůzi v pátek 9.11.1990 v 18 hodin byli přítomným občanům představeni nezávislí kandidáti. V bohaté diskusi odpovídali na dotazy občanů k řešení kritických záležitostí obce: likvidace tuhých domovních odpadů

- centrální vodovod
- sáměr s protipožární nádrží
- představy o pomoci při podnikání
- podpora zájmové činnosti
- lékařská stanice a lékař

v obci

- možné využití budov /zámek, internáty ZŠI/
- budování kabelových televizních okruhů.

Vážení spoluobčané, za

Sdružení nezávislých kandidátů kandiduje do obecního zastupitelstva 14 občanů. Jedenáct z nich je nebo bylo zapojeno v kulturní práci - v národopisném souboru Lipta, o jehož práci jste informováni nejen z našeho časopisu "Zpravodaj MNV Liptál", ale hlavně z vlastních poznatků a zkušeností.

Volte rozvážně, počet kandidátů za obec je dostatečný k tomu, aby demokratickým způsobem dostali příležitost ti nejlepší.

SNK Liptál

POLITICKÉ Hnutí ČLENŮ JZD

Nejen chlebem živ jest člověk - říká jedno známé přísloví. Dobře se ho používá však jen v době, kdy je toho chleba dostatek. V každé rozhodující době stále zemědělec spíše opodál politického dění vědom si své úlohy ve výživě národa, být jako jednotlivec - soukromník, nebo člen družstva.

Rovněž do letošních komunálních voleb jsme se přihlásili jako poslední, takřka v hodině dvanácté. Samostatně jako hnutí nic neslibujeme, jsme si vědomi toho, že jsou v obci mnohem schopnější kandidáti pro její vedení, avšak my také hodláme podporovat vše dobré a užitečné, co bude obec potřebovat. Chápeme nutnost spolupráce ve všech výrobních i nevýrobních oblastech a nechceme stát na vedlejší koleji ani u nás, v Liptále.

Věříme, že zdravý selský rozum bude vodítkem pro práci každého zvoleného člena obecního zastupitelstva.

KANDIDÁTKA POLITICKÉHO HNUTÍ ČLENŮ JZD

1. Zdeněk Mrlina ml.	32 let	zootechnik	Liptál 57
2. Petr Šulák, ing.	22 let	praktikant VŠ	Liptál 416
3. Jaroslav Kirchner	39 let	zásobovač	Liptál 19
4. Jan Vaculík	45 let	krmič	Liptál 410
5. Jaroslav Chmelař	26 let	traktorista	Liptál 284
6. Václav Valchář	43 let	dělník	Liptál 442
7. Anežka Štefková	42 let	dojička	Liptál 394
8. Miroslav Chmelař	32 let	traktorista	Liptál 442

ČS. STRANA SOCIALISTICKÁ

Vážení spoluobčané !

Československá strana socialistická se do historie naší republiky zapsala též názvy "národně sociální" a "národně socialistická". Strana byla založena již koncem minulého století, stála u zrodu první republiky, byla jednou z opora Masarykovské demokracie a byla stranou druhého prezidenta dr. E. Beneše. V letech 1945-48 byla největším odpůrcem snah KSČ o uchválení moci, a proto byla po únorovém puči řada jejích členů krutě pronásledována, vězněna a 176 jejích členů bylo i popraveno /známý případ dr. M. Horákové/. Strana přesto vytvářela organizační strukturu a zázemí pro své budoucí vystoupení. V posledních letech začala postupně přecházet ke kritice devastovaných oblastí života naší společnosti a předkládat návrhy zákonů, jež totalitní moc nebrala v úvahu, které až dnes vstupují do svobodného života našeho státu.

Uvědomujeme si, že nelze žít ze vzpomínek na minulost, že v roce 1990 se politická scéna totálně změnila. Musíme a chceme mít svůj program, své konání přizpůsobit této realitě. Nyní se rozbíhá kampaň kolem komunálních voleb. Nejde nám o stranickou moc, ale o to, abychom volili takové osobnosti, ke kterým máme důvěru. Přejeme si, aby se dali dohromady lidé schopní a zkušení, pod jejichž vedením by naše obec vzkvétala, aby se podnikaly rozumké věci ve prospěch nás všech.

Program, který si vytyčujeme, samozřejmě není splnitelný bez účasti a zájmu i spolupráce všech našich občanů, kterým alespoň trochu záleží na tom, jak a kde budeme všichni žít a pracovat, za jakých podmínek a v jakých vztazích. Také lidé, kteří budou zvoleni do čela naší obce, sami, bez naší pomoci, účasti a zájmu, asi mnoho nezmůžou. Předkládáme Vám nyní náš program.

1. Ekologická otázka - čistota ovzduší v naší obci, zejména pak v zimě, v topnou sezónu. Můžeme k ní účinně přispět sami - správným topením ve svých topicích systémech.
2. Vybudování dobré sociální péče pro naše spoluobčany, zejména pak pro staré a opuštěné lidi.
3. Podpora soukromého podnikání včetně zemědělského podnikání, zajištění odbytu jejich produktů a výrobků. Tím také zároveň dojde k vytváření pracovních míst, zdrojů financování dalšího rozvoje a v neposlední řadě v přímé návaznosti i k uspokojování potřeb nás všech.

4. Vyrovnání důchodů občanů, zejména pak otázka zemědělských důchodů. Budeme podporovat, aby soukromí zemědělci šli do důchodu ve stejném věku jako je tomu u dělníků z průmyslu.
5. Navrácení lesů do vlastnictví původních majitelů.
6. Třídění domovních odpadů - zde bude zase hodně záležet na nás všech. Musíme se naučit třídit odpadky podle jednotlivých druhů tak, aby jich pro odvoz bylo co nejméně. Např. papír na spálení nebo do sběru, jiné na kompost, část popela na zahrádku, .../, protože řízené skladování je pro nás všechny nejméně vhodné - zábor půdy, .../.
7. Zamezování vzniku divokých skládek.
8. Omezování umělého hnojení na polích.
9. Kontrola pitné vody a údržba rezervoáru na pitnou vodu nad MNV, sanovení jeho správce /voda pro ZŠ i střed obce/.
10. Výstavba obce, úprava silnic a vedlejších cest, vybudování sítě kanalizací v naší obci - neboť chceme obec čistou, s čistými potoky a čistým ovzduším.

Přejeme si, aby se lidé spojili, aby byli čestní, upřímní a pravdomluvní, pracovití a zdraví, aby se nebáli pravdy ani práce, protože bez nich nezískáme nic. Neboť demokracie znamená vážit si člověka.

Předkládáme všem našim občanům kandidátní listinu za ČSS. Sami zvažte, koho budete volit a podporovat:

1.	Alois KOVAŘČÍK	Liptál 440	42 let	řidič
2.	Josef TOMANA	Liptál 396	57 let	soukr. zeměd.
3.	Jan VACULÍK	Liptál 250	60 let	důchodce
4.	Jaroslav GERŽA	Liptál 88	60 let	důchodce
5.	ing. Jiří HALA	Liptál 294	38 let	technik
6.	Stanislav ŘEZNÍK	Liptál 427	45 let	řidič
7.	Miloslav MRNŮŠTÍK	Liptál 113	52 let	učitel
8.	Jaroslav VACULÍK	Liptál 179	54 let	soukr. zeměd.
9.	Jan CHMELAŘ	Liptál 398	50 let	dělník
10.	Mika Jaroslav	Liptál 451	37 let	podnikatel-řidič
11.	Josef NĚMEČEK	Liptál 240	55 let	technik
12.	Pavel HNÁTEK	Liptál 238	49 let	dělník

za ČSS v Liptále zapsala:
Zdeňka Geržová-předs.

OBČANSKÉ FÓRUM

Při sestavování níže uvedeného volebního programu vzalo OF jako podklad návrhy a připomínky občanů získané anketou. U každého bodu programu jsou uvedena jména kandidátů OF do obecního zastupitelstva, kteří budou mít v případě zvolení na starosti realizaci jednotlivých akcí. Tím bude zaveden systém osobní odpovědnosti a přehledné kontroly práce jednotlivých členů obecního zastupitelstva.

VOLEBNÍ PROGRAM OBČANSKÉHO FÓRA

I. Ochrana životního prostředí - ing. J. Evják, ing. I. Smilková

1. Udržovat čistotu potoků
2. Udržovat čistotu kolem komunikací - likvidace divokých skládek, úprava chodníků
3. Údržba zeleně, vysazování tradičních lip a jiných stromů
4. Upavit komunikaci na Helštýně jako odpočinkovou oblast pro děti i starší občany
5. Udržovat čistotu čekáren
6. Působit na zlepšení čistoty ovzduší vhodným vytápěním
7. Zřídit funkci obecního cestáře pro údržbu obecních komunikací
8. Zakázat skládky hnoje na nevhodných místech
9. Zlepšit prostředí na hřbitově a jeho okolí - zavedení vody, likvidace odpadů, zajištění hrobaře, prověřit možnost zřízení parkoviště
10. Spolupracovat s místní organizací zahrádkářů a podporovat jejich činnost

II. Likvidace domovních odpadů - ing. J. Evják, ing. I. Smilková

1. Řešit likvidaci pevných domovních odpadů v obci

III. Kanalizace - pitná voda - K. Gerža, ing. J. Daňa

1. Zpracovat výhledovou koncepci kanalizace odpadních vod
2. Zpracovat výhledovou koncepci vybudování zdrojů pitné vody a jejich ochrany

IV. Veřejné osvětlení, rozhlas, telefon - O. Gojny, st., ing. J. Krepl

1. Opravit stávající veřejné osvětlení a rozšířit i do odlehlých míst
2. Zdokonalit rozhlasovou síť
3. Podporovat rozšíření telefonní sítě i do odlehlejších míst

V. Komunikace - K. Gerža, Z. Vaculík

1. Dokončit rozpracované akce
2. Zajistit údržbu
3. Zajistit zřízení autobusové zastávky v Lůžku směrem do Zlína

VI. Kultura - V.Halová, J.Voda

1. Zajistit vhodné prostředí pro veřejnou knihovnu
2. Zajistit vydávání obecního časopisu
3. Zřídit klubovnu pro mládež
4. Udržovat a podporovat tradici Liptáckých slavností
5. Vypracovat koncepci využití zámecké budovy

VII. Tělovýchova, sport - M.Vaculík, J.Frýdl

1. Vybudovat volejbalové a tenisové hřiště
2. Působit na rozvoj turistiky, gymnastiky zejména pro ženy a mládež
3. Zaměřit se na rozvoj sportu a tělovýchovy ve školách
4. Využívat tělocvičny ve škole a při MNV
5. Vybudovat v obci turistickou ubytovnu
6. Vypracovat výhledovou studii na využití vodní nádrže
7. Do spolupráce v tělovýchově a sportu zapojit místní organizace /Lipta, JZD, soukromí podnikatelé, .../

VIII. Bezpečnost - MUDr. R. Dostál, J. Frýdl

1. Stanici VB umístit v místnosti krejčovské provozovny
2. Zamezit poškozování veřejného majetku
3. Zpřísnit kontrolu při zábavách
4. Bojovat proti opilství mládeže
5. Zajistit ochranu majetku občanů

IX. Sociální program - MUDr. R. Dostál, J. Mrnáščík

1. Urychlit dostavbu zvláštní školy internátní a po dokončení uvolnit některý objekt ZŠI pro pečovatelskou službu pro staré občany v Liptále
V této souvislosti prověřit rovněž možnost snížení počtu dětí ve ZŠI a možnost jejich přesunu do jiných škol s nevyužitou kapacitou
2. Zřídit ordinaci pro zubaře
3. Zřídit výdejnu léků
4. Vytvořit v obci pracovní příležitosti využíváním nebytových prostor pro soukromé podnikání

X. Školství - V.Halová, J.Voda

1. Rozšířit základní školu o dvě učebny s návazností na bod IX/1
2. V rámci bodu IX/1 získat dále vhodné prostory pro mimoškolní výchovu a zájmové kroužky mládeže

XI. Finance, ekonomika - J. Vychopeně, P. Vaculík

Zachovat finanční úroveň rozpočtu obce v dalších letech a jeho objemový růst následujícími opatřeními:

- a/privatizací všech podnikatelských oblastí a oborů a tím zvýšení daní z příjmů obyvatelstva a důchodové daně od organizací registrovaných v podnikovém rejstříku
- b/využívat nebytové prostory pro soukromé podnikání zejména ve službách a obchodě
- c/využívat příjmy z majetku obce
- d/provoz letního kina převést do sféry obecního podnikání
- e/podporovat zřízení stavební skupiny v rámci obce
- f/podporovat rozvoj zemědělství a malé mechanizace

Kandidáti OF pro volby
do obecního zastupitelstva
v Liptále

Kandidátka Občanského fóra

1. ing. Jan EVJÁK	53 let	lesní inženýr	Liptál 344
2. Josef VYCHOPEŇ	61 let	důchodce	Liptál 164
3. Miroslav VACULÍK	42 let	dělník	Liptál 25
4. Jan MRNUŠTÍK	38 let	technik	Liptál 230
5. Petr VACULÍK	36 let	soukromý podnik.	Liptál 418
6. MUDr. Roman Dostál	38 let	lékař	Liptál 458
7. Jaroslav VODA	60 let	farář	Liptál 8
8. ing. Jan KREPL	29 let	technik	Liptál 439
9. Karel GERŽA	52 let	projektant	Liptál 12
10. ing. Jaroslav DAŇA	32 let	projektant	Liptál 343
11. Věra Halová	36 let	učitelka	Liptál 294
12. Josef FRÝDL	43 let	řidič	Liptál 452
13. Oto GOJNÝ st.	58 let	automechanik	Liptál 253
14. ing. Irena SMILKOVÁ	-26let	ekonom	Liptál 213
15. Zdeněk VACULÍK	50 let	dělník	Liptál 178

Kandidátka OF / s fotografiemi / je vystavena před budovou ústředí VD Lipta.

"Kdyžoli jsme vítězili, dále se to po každé více převahou ducha než mocí fyzickou, a kdykoli jsme podléhali, že tím býval vinen vždy nedostatek duchovní činnosti, mravní statečnosti a odvahy."

TGM

"Nedovolte, aby skrze tyranii a zvláště Antikristovu byl uhašen slabý pramének boží pravdy, jenž tak dlouho planul v našem národu, z něhož se roznítily a rozšířily ony planoucí pochodně, jež dnes září po celé Evropě."

J. A. Komenský

"Ne násilím, ale mírně, ne mečem, ale pluhem, ne krví, ale prací, ne smrtí, ale životem k životu - toť odpověď českého génia, toť smysl našich dějin a odkaz velkých předků."

TGM

"Když se šlověk odděluje od člověka, když člověk nedovede snášet člověka, když člověk zuří proti člověku - to je zřejmý úpadek lidskosti."

J. A. Komenský

"I já jsem stát, národ a lid, musí si dnes říci každý, kdo politicky myslí, a co tedy žádá po státu, národu a lidu, plniž především sám ve svém kruhu stálých povinností."

TGM

"Jestliže budete společně hájit věc svobody, jež je věnem lidské přirozenosti, kdo vás přemůže?"

J. A. Komenský

Další činnost MJRD

16.července 1933 se mladí Liptalané zúčastnili na "Zemědělském dnu" v Rožnově pod Radhoštěm. Cituji z kroniky: "Autobus vyjel v 9 hodiny z Liptálu. Cestou krojovaná skupina 8 zbojníků obveselovala nás starými zbojnickými písničkami. Mimo zbojníků zúčastnily se průvodu i cery v krojích, pan učitel Kutěj v karlovickém kroji jako dudák, potom 3 družky nekrojované a 5 přátel nekrojovaných. Po velkolepém průvodu městem došli jsme na místo valašského muzea v přírodě.

Tam promluvil nejdříve pan přisedící zemského výboru V. Stoupal o současných poměrech hospodářských a našich žádostech zemědělských do budoucna. Jeho pěkná řeč neustále byla přerušována bouřlivým potleskem souhlasu.

Po panu přisedícím mluvil říšský předseda dorostu V. Lednický - o úkolech dorostu ve státě a jeho požadavcích do budoucna. Na ukončení Zemědělského dne byla sehraána v přírodě valašského muzea divadelní hra "Křemenáči" ze života Valachů. Povzbuzeni k další práci vraceli jsme se až v pozdních hodinách v půl 9. večer domů.

Naše skupinka zbojníků zvláště se všem v Rožnově líbila, museli se neustále v městě se zastavovati kdekomu před fotoaparátem.

Přehled činnosti dorostu v r. 1933Schůze výboru:

1.2. ledna 1933
20. února 1933
19. dubna 1933
15. června 1933
11. července 1933

Schůze členské:

1.28. prosince 1932
2.25. ledna 1933
3.17. května 1933
4.31. května 1933
5.28. června 1933
6.19. srpna 1933
7.4. října 1933
8.8. listopadu 1933

15. listopadu - veřejná schůze venkovské mládeže

Besídky:

14. prosince 1932
21. prosince 1932

4. ledna 1933
11. ledna 1933

18. ledna 1933
8. února 1933
8. března 1933
29. března 1933

Divadla:

4. prosince "Euce vzhůru" veselohra, detekt.
26. prosince "Stréček Křápal poslancem"
/veselohra/

9. února "Za cizí hříchy" drama
8. ledna "Stréček Křápal poslancem"
/opakováno/

26. března "Růžová záře" ves. románek
17. dubna "Mařenku si neber" veselohra
8. července "Janošík" od J. Mahena
28. října "Srdce a válka" drama
10. prosince "Pád Roberta Marka"
/detektivka/

Zábavy:

31. prosince "Silvestrovský večer"
4. února "Věneček"
25. února "Věneček"
9. dubna "Odvedenecká zábava"
28. května "Májová zábava"
8. července "Přátelská zábava"
28. srpna "Dívčí věneček"
22. října "Hodová zábava"
23. října "Dozvuky zábavy hodové"

25. listopadu "Kateřinská zábava"

Vycházky: 5. června do Jasenné na "Polní kázání"

Zájezd: na Zemědělský zen do Rožnova dne 16. července, krojov-
ná skupina zbojníků

Přednášky se světelnými obrazy:

1. 15. února "Vzorná domácnost základem společnosti"
2. 15. března "Používání elektřiny v domácnosti"

Hospodářské přednášky:

1. 8. ledna - ředitel Hrubý: Mléčná akce
2. 15. ledna - p. ing. Doležal: Krmení hovězího dobytka"
3. 22. ledna - p. Hagen: Ovocnictví
4. 29. ledna - p. dr. Snížek: Zákonité vady našeho dobytka
5. 26. února - p. Jačrníček: Chov prasat

Z toho obšírného přehledu činnosti dorostu MJRD viditelně, že i v tak těžké době světové hospodářské krize naše mládež nesložila ruce v klín, naopak vykonala velikou práci. Díky všem členům takto činným."

Práce mládeže v dalších letech se orientovala na malé kulturní vystoupení - dožínky, zábavy, atd. Činnost byla přerušena okupací. Podle vyprávění pamětníků byly v této době pořádány besedy, zábavy byly zakázány. Valašský duch a vztah k folkloru se však z Liptalanů neztratil, ani nebyl umlčen. Již v létě 1945 byly v Liptále uspořádány krojovanou mládeží dožínky u Rybníčka. O další historii folkloru v Liptále se můžete dočíst v příštím čísle Zpravodaje.

Z kronik zpracoval ing. L. Michálek

SVPT NA CESTÁCH

Ve dnech 27. července až 7. srpna 1990 se zúčastnilo 40 členů souboru Lipta folklorního výjezdu do zahraničí. Celé akci předcházela tvrdá příprava v nácvicích, soubor měl připraven 12 variant programu. Autobus ČSAD s řidiči Aloisem Psotou a Františkem Panošem vyjel ve 2 hodiny ráno směrem na Mikulov a Vídeň. Odpoledne jsme projeli Rakouskem a ve 13 hodin jsme přechodem Tarvisio vstoupili do Itálie. V 15 hodin jsme byli u cíle ve městě Tarcento - předměstí Colle - Rumiz. Zde jsem se sešli s našimi průvodci po Itálii - manželky Květou a Pierinem Molinarovými. Ubytování jsme měli zajištěna na farmě místního sboru.

Ještě tento den večr jsme měli vystoupení v Cognelianu /asi 70 km od Tarcenta/ v zámecké zahradě. Naši průvodci nám zajistili bohatý program. Vedle 6 vystoupení v místech Cogneliano, Viktoria Veneto, Muzzana del Turgnano, Colle Rumiz, Taipane, Buie jsme měli možnost koupání v moři /Grado, Latisana/, navštívili jsme hory v okolí Tarvisia a horského jezera

Fusine i překrásné Benátky. V parném dnu jsme navštívili pobřeží Rimini a republiku San Marino. Ve vesničce Taipane, která byla před dvaceti léty úplně zničena zemětřesením a je teď znovu vybudována, jsme se zúčastnili na náměstí mše spojené s zprůvozněním nové obecní kašny.

2. srpna jsme projížděli Blogni, Milánem a Turínem směr Francie.

3. srpna jsme dojeli do francouzského Charolles, kde probíhal festival 6 států: domácí Francie - 3 soubory

Itálie

Československo /Lipta/

Izrael

Rumunsko

Martinik /ostrov v Karibské oblasti, v září t.r. byl postižen ničivým urgánem/

Kromě tří vystoupení na festivalu a průvodu městem jsme se zúčastnili i mše v místním kostele, kde soubor zazpíval a zahrál píseň "Na horách studénky".

Přehled akcí a vystoupení:

Země	Vystoupení	počet diváků	průvody	počet diváků
Itálie	6	2 600	-	-
Francie	3	6 500	2	10 000
Celkem	9	9 100	2	10 000

Ve všech místech Itálie a Francie jsme byli srdečně vítáni, byla navázána řada osobních přátelství. Znovu jsme došli k závěru, že píseň a tanec je ten nejlepší prostředek upřímnosti a přátelství. Poznali jsme nová místa, zvyky, kulturu i tvrdou práci místních obyvatel. /např. ve Francii soukromé farmy o výměře 100 ha, na kterých majitel /muž, jeho žena, děti a 1 pocholek/ chovají až 300 ks hovězího dobytka/. Protože s námi byli i odborníci - MVDr. Jan Běťák a MVDr. Zd. Lysý, ukázali nám farmáři i zdejší choť. Býk je chován a krmen 10 měsíců a dosáhne váhy 7 metráků - jedná se o speciální masové plemeno.

Cestou zpět jsme krátce navštívili Paříž /hlavní třídu Champs-Élysees a novou výstavbu nad vítězným obloukem, náměstí Concorde a samozřejmě Eiffelovu věž. Domů jsme jeli přes Německo s krátkou zastávkou v Ngrimberku. 7. srpna jsme překročili hranici v Rozvadově a do Liptálu přijeli po půlnoci. Celkem jsme ujeli 5 500 km.

Tlumočníky byli p. Věra Zahradníčková, Radim Mojžíš a MVDr. Zd. Lysý, který současně důležité momenty natáčel na videokameru. Výjezd souboru splnil svůj cíl a vhodně tak zapadl do rámce oslav jeho šedesátiletého trvání.

ing. L. Měchálek
vedoucí souboru Lipta

LIPTÁLSKÉ SLAVNOSTI 1990

Letošní XXI. Liptálské slavnosti proběhly ve dnech 25. a 26. srpna 1990. Zahájeny byly v sobotu ve 13 hodin slavnostním otevřením výstavy obrazů akad. malíře Jana Kobzáně v hasičském domě. Zahájení se zúčastnila řada hostů i našich občanů, za všechny jmenuji paní Mladu Kobzánovou /manželku malíře/ a Janu Kobzánovou /jeho dceru/ a PhDr. Jarmilu Peterkovou /vedoucí odboru kultury ONV Vsetín/. Dílo akademického malíře Jana Kobzáně a jeho přínos pro obec a Valašsko zhodnotil pan Josef Vychopen. Za celkové aranžmá a organizaci výstavy patří poděkování paní Janě Kobzánové, Radimu Mojžíšovi, Věře Halové a členům zahrádkářského svazu.

V 15 hodin se děti Malé Lipty představily divákům ve všech třech věkových kategoriích v pořadu "A když sa Valášek narodí." Pořad zachytil práci a hry dětí v ročních obdobích od jara do podzimu. Program připravili Jitka Macková, ing. Tamara Machovská, Pavla Knebllová a Libor Macek.

Zbojnický večer začal ve 20 hodin programem hostů italského souboru BALARINS DI BUJE. Tento soubor ze severní Itálie /poblíž města Tarcenta/ byl založen v roce 1966. Po krátké nucené přestávce v r. 1986, kdy oblast působení souboru /Friuli/ byla postižena zemětřesením a prakticky celá výbava včetně kostýmů byla zničena, byla činnost souboru opět zahájena v provizorních podmínkách. Soubor navštívil Rakousko, Francii, Venezuelu, Belgie, Holandsko, Portugalsko a Španělsko. Kolektiv souboru taktéž pořádá folklórní slavnosti s názvem "Butiule inx Stajare". Soubor je sestaven z 15 tanečních párů a jsou doprovázeni typickou skupinou, složenou z klarinetů, harmoniky a basy. Tance jsou hodně ovlivněny proudy z německých zemí vlivem velkých migrací, kdy obyvatelé odcházeli v minulosti za prací.

Domácí základní soubor Lipta se představil zbojnickým pořadem při ohních. Začal sborovým zpěvem děvčat - pásmem zbojnických písní o Ondrášovi. Zpěvy cvičila naše cérky paní Jarmila Suláková. Po děvčatech nastoupili na pódium ogaři - zbojníci s typicky liptálským zbojnickým kolem a soly. Závěr vystoupení tvořil společný párový tanec Luženská. Autorem programu byl pan Zdeněk Platzer. K tanci a poslechu hrála pod tanečním kolem krojovaná dechová hudba Polančanka z Valašské Polanky pod vedením Vojty Kozubíka.

V kolibě pak dominovala cimbálovka souboru Lipta s primásem Martinem Ondráškem doplněná muzikanty souboru z Mistrína.

Nedělní program byl zahájen průvodem účastníků Liptálských slavností z horního konce obce Liptál do kulturního areálu. Zpetřením byly tradiční vozy tažené koňmi s formany panem Pavlem Valchářem a panem Jaroslavem Mikšíkem. Bryčku s našimi zakládajícími členy, paní Rozálií Smilkovou-Pavelovou, panem Pavlem Vaculíkem-Holubjákem a panem Oskarem Kutějem, kteří tancovali už v roce 1929, řídila paní Miluše Stanková. Vhodným zpestřením byli i zbojníci na koních, a to jak v průvodu, tak i při kulturním programu/ pan Hynek Kovařík, Věra a Marie Tomanovy/. Škoda, že se nám během průvodu ztratily jezdkyně z oddílu Lutonina a nedojely až do areálu. Děti uvítaly svezení na saních prostřednictvím jezdeckého oddílu ze Vsetína.

Velký úspěch měla dechová hudba z Holandska "ZWARTE FANFARE") a to jak v průvodu před programem, i po programu. Tito muzikální nadšenci jsou amatéři, mají nacvičeny naše moravské písně /z nahrávek Moravanky, Kotáranky, .../. Důkazem toho je vzácný suvenýr -šedesátiminutová nahrávka magnetofonové kazety, kterou soubor Lipta obdržel. Samotný koncert vynikal nejen hudebním provedením, ale i pestrým pohybovým zpracováním jednotlivých muzikantů.

Hlavní program začal v 15 hodin slavnostní znělkou s ovečkami, bačou a a pastevcem v bílém /tanečník souboru Javořina/. Konferenciér pan Zdeněk Chrástecský představil jednotlivé hosty se stručnou charakteristikou skupin a souborů. A pak již za sebou následovali: -dřívější tanečníci souboru Lipta
-nejstarší skupina dětí Malé Lipty
-národopisný soubor MISTRÍN ze Svatobořic
-italský soubor GRUPPO FOLKLORISTICO BALARINS DI BUJE
-cimbálová muzika Technik s vedoucím Janem Rokyťou a sólisty Janem Rokyťou ml./píšťala/, Jarmilou Šulákovou a Jožkou Lažou
-základní soubor Lipta se představil s novým programovým číslem "Zvrtaný".

Námět programu zpracoval Ladislav Michálek, autorem je ing. Tamara Machovská za spolupráce Zd. Platzera, Jitky Mackové a Dr. Martina Ondráška. Večerní program zajistila krojovaná dechová hudba Kotáranka a Lužné se svými sólisty.

V průběhu obou dnů bylo připraveno bohaté občerstvení. Nemohu zde jmenovat všechny, kteří se na jeho zajištění podíleli, ale dovolte mně alespoň poděkování p. J. Vaculíkovi a p. M. Hrbáčkové za přípravu guláše, p. J. Vaculíkovi za upečení berana, u uzenin obsluhovaly p. R. Tomanová a p. S. Kovaříčková, za frgály patří poděkování p. A. Smilkové a p. M. Markové.

Výbor souboru Lipta upřímně děkuje všem vám, liptálským občanům, také našim příznivcům z okolí, kteří jste se jakýmkoliv způsobem podíleli na zdaru a úspěchu XXI. Liptálských slavností.

ing. L. Michálek
vedoucí SVPT Lipta

DRUŽSTEVNÍ DEN

V sobotu 18. srpna 1990 pořádala výrobní spotřební družstva a bytová družstva okresu Vsetín 1. valašský družstevní den v Liptále.

SVPT Lipta na této akci zajišťoval kulturní program v areálu. Záměr pořadatelů k pobavení účastníků byl splněn, vedle reprodukované hudby vystoupily v programu dechová hudba Klobučanka, v módní přehlídce manekýnky z VDI - Slezanka Ostrava a moderní tanec předvedl Tanc klub SK Vsetín.

V dopoledních hodinách proběhl na hřišti TJ celodružstevní fotbalový turnaj mezi družstvy Jednoty SD Vsetín a Lipty Liptál. Pořadí - umístění: Stavba Vsetín, Jednota Vsetín, Lipta Liptál. Fotbalová mužstva obdržela od pořadatelů věcné odměny.

Kromě sportovního a kulturního programu byla zajištěna družstevní tombola, pro děti házení míčků a jezdecký oddíl Vsetín přijel s malými poníky povezt děti.

Po celou dobu konání Valašského družstevního dne byl zabezpečován velký družstevní jarmark s výběrem průmyslového a textilního zboží, obuvi, potravinářského zboží, uzenin a různých specialit, které připravily prodejny a provozovny Jednoty SD Vsetín. Stánkový prodej obohatila rovněž Lipta Liptál. Na oslavy volně navázala lidová veselice organizovaná pracovníky polesí Liptál. Propagace byla zajištěna 600 ks plakátů, 5 000 ks letáků a do střediskových obcí byly vylepeny velké plakáty a ve městech umístěny rovněž velké panely. Plakáty a letáky byly rozeslány na všechny prodejny a provozovny Jednoty, dále na všechna výrobní a bytová družstva v okrese.

Pro přepravu účastníků eslav byla zabezpečena kyvadlová doprava vlastními družstevními autobusy. Na všechna družstva severní a jižní Moravy /spotřební, bytová, výrobní/ byly zaslány pozvánky s průvodním dopisem a pozváním na Valašský družstevní den. Na pozvání reagovalo jen velmi málo družstev. Pro příští rok bylo doporučeno konat družstevní den opět v Liptále, avšak v jiném termínu. Na hodnotící schůzce bylo doporučeno zástupcům družstev spojit družstevní eslavy s dětským folklorním dnem, tedy začátkem měsíce června 1991.

Soubor Lipta děkuje touto cestou všem družstevníkům a občanům, kteří tuto akci podpořili.

ing. L. Máchálek
vedoucí SVPT Lipta

PLNĚNÍ VOLEBNÍHO PROGRAMU

Volební plán byl sestavován zájmovými organizacemi a politickými stranami sdruženými v Národní frontě. Byl připraven pro léta 1986-1991. Omlédněme se tedy, co se po čtyřech letech podařilo realizovat.

Na začátku období bylo prvním úkolem dokončení cvičného hřiště, kde se jednalo o jeho povrchovou úpravu, zatravnění a zabudování zábradlí, praporek a zábradlí. Později byly provedeny další terénní úpravy, vybudován chodník a natřeno kovové zařízení hřiště.

Na zámecké budově byla provedena oprava části střechy a výměna eternitové krytiny. V dalších dvou letech bylo vybudováno kolumbárium a provedena oprava hřbitovní zdi, márníce a zbudováno sociální zařízení a chodníky v areálu hřbitova. Byl zhotoven kontejner na odpad ze hřbitova a v poslední době instalován rozvod vody pro zavlažování zeleně.

Souběžně ve stejné době se rozvinula akce - dostavba kulturního areálu, která obsahovala výstavbu hlediště a jeviště se suterénními šatnami pro účinkující, promítací a rozhlasovou kabinu, konstrukci spomítacím plátnem pro letní kino. Následně byl celý kulturní areál oplocen, doplněn dalším stánkem na vaření guláše, zavedena pitná voda, zbudována kanalizace a vzhled doplňuje vodní kaskáda. Ve starších objektech byla provedena rekonstrukce elektrických rozvodů a provedena údržba novým nátěrem. Pro zlepšení stavu budovy zámku bylo provedeno obvodové odvodnění a vpus pro dešťovou vodu z rýn a postupně je prováděna rekonstrukce přízemí horního křídla zámku. Postup prací je limitován množstvím finančních prostředků a v poslední době nedostatkem některých druhů stavebního materiálu.

Značné poškození místních komunikací způsobila povodeň. Na odstranování následků se podílely taktéž Severomoravské státní lesy, lesní závod Vsetín a JZD Svornost Liptál. V úzké spolupráci s MNV se tak společně podařilo opravit většinu stávajících penetrovaných cest např. Hluboký, Baťková, Lopuník, Bařiny, Lůžko, ale i další úseky přímo v zástavbové části obce a komunikace z nich směřující do zemědělských pozemků. Pro potřeby automobilistů byla rozšířena parkovací plocha u provozovny 11 - Lipta. V rámci technické vybavenosti bylo provedeno rozšíření elektrické sítě NN za MNV a na Pusté. Dále byla zbudována trafostanice a hořansku a její propojení kabeláží provedeno tak, aby byl zajištěn přívod elektřiny do plánované nové prodejny potravin v hořansku, jejíž projekční příprava byla plánována na rok 1991.

Velmi složitá zůstává otázka vybudování smetiště, jehož výstavba mohla být zahájena ještě v závěru roku 1990. Přes veškeré přípravné práce se nepodařilo dosáhnout dohody o místě skládky. Pro další období zůstává vyřešení likvidace pevných domácích odpadů určitě nejdůležitějším úkolem.

Závěrem této rekapitulace bych chtěl poděkovat všem lip-táňským občanům, kteří v období roku 1986-1990 neváhali přiložit ruku k dílu při budování i údržbě obecních zařízení, a všem poslancům, aktivistům za organizační úsilí při zajištění akcí Z i dalších úkolů MNV.

V neposlední řadě patří dík také zájmovým organizacím a družstvům v obci za dobrou spolupráci v uplynulém období.

Jiří Blanařčík
předseda MNV

JUBILEA

- 60 oslaví tito občané: Barbořák František, nar. 14. 4. 1931, č. 194
 Cedidla Vladislav, nar. 11. 6. 1931, č. 99
 Fendrych Josef, nar. 25. 2. 1931, č. 153
 Gerža Jan, nar. 27. 6. 1931, č. 10
 Hrbáček Josef, nar. 31. 1. 1931, č. 154
 Kašpárek Jiří, nar. 30. 4. 1931, č. 290
 Mrnůštková Jarmila, nar. 4. 2. 1931, č. 24
 Mrnůštková Jarmila, nar. 24. 5. 1931, č. 390
 Pecha Miroslav, nar. 12. 6. 1931, č. 14
 Paška Josef, nar. 17. 1. 1931, č. 163
 Tataňák Josef, nar. 12. 4. 1931, č. 121
 Vychopnová Jiřina, nar. 17. 4. 1931, č. 164
- 65 oslaví tito občané: Frýdlová Ludmila, nar. 26. 4. 1926, č. 365
 Hajtr František, nar. 5. 1. 1926, č. 426
 Kovaříková Anna, nar. 16. 2. 1926, č. 224
 Kovářová Božena, nar. 5. 5. 1926, č. 242
 Mrlinová Františka, nar. 26. 4. 1926, č. 184
 Obrodovská Anežka, nar. 8. 1. 1926, č. 73
 Vaculík Karel, nar. 10. 6. 1926, č. 51
 Vaculíková Marie, nar. 17. 4. 1926, č. 306
- 70 oslaví tito občané: Bělíček Jan, nar. 29. 3. 1921, č. 206
 Dapa Josef, nar. 26. 4. 1921, č. 370
 Danová Julie, nar. 2. 4. 1921, č. 270
 Gerža Jan, nar. 6. 4. 1921, č. 46
 Mrnůštková Marie, nar. 17. 2. 1921, č. 298
 Šimková Božena, nar. 9. 4. 1921, č. 268
- 75 oslaví tito občané: Smilková Anežka, nar. 16. 2. 1916, č. 133
 Sedlářová Františka, nar. 13. 2. 1916, č. 105
- 80 oslaví tito občané: Blažková Ludmila, nar. 3. 6. 1911, č. 326
 Cedidla Pavel, nar. 2. 4. 1911, č. 165
 Evjáková Františka, nar. 20. 6. 1911, č. 330
 Kovář František, nar. 2. 1. 1911, č. 274
 Škrabánková Marie, nar. 27. 2. 1911, č. 303
- 81 oslaví tito občané: Bečica Alois, nar. 16. 1. 1910, č. 50
 Hájková Františka, nar. 22. 4. 1910, č. 271
 Chmelařová Anna, nar. 5. 5. 1910, č. 350
 Obadalová Veronika, nar. 24. 3. 1910, č. 129
 Vaculíková Anna, nar. 6. 3. 1910, čp. 69
- 82 oslaví tito občané: Halová Anna, nar. 12. 3. 1909, č. 294
 Chmelař Jan, nar. 3. 1. 1909, č. 36
 Žárková Rozalie, nar. 12. 3. 1909, č. 158
- 83 oslaví tito občané: Smilková Františka, nar. 28. 1. 1908, č. 123
 Černoušek Josef, nar. 15. 2. 1908, č. 74
- 85 oslaví tito občané: Talaš, Jan, nar. 21. 2. 1906, č. 122
- 86 oslaví tito občané: Vaculíková Emilie, nar. 15. 3. 1905, č. 362
- 88 oslaví tito občané: Geržíková Veronika, nar. 23. 5. 1903, č. 15
 Geržová Marie, nar. 1. 6. 1903, č. 106
 Hajtřová Marie, nar. 31. 1. 1903, č. 200
 Škrabánková Veronika, nar. 16. 6. 1903, č. 222
- 91 oslaví tito občané: Mrnůštková Božena, nar. 11. 6. 1900, č. 323

Ve druhém pololetí tohoto roku přivítáme tyto nové občánky:

NAROZENÍ

Vaculík Miroslav, nar. 12. 6. 1990, č. 361
Kleska Zdeněk, nar. 19. 6. 1990, č. 429
Šuláková Pavlína, nar. 11. 7. 1990, č. 179
Krepl Jan, nar. 30. 3. 1990, č. 439
Vaculíková Jana, nar. 4. 9. 1990, č. 39
Bečvářová Kateřina, nar. 20. 9. 1990, č. 150
Machalová Iva, nar. 23. 9. 1990, č. 446
Machalová Alena, nar. 23. 9. 1990, č. 446
Hruška Tomáš, nar. 12. 11. 1990, č. 304
Geržová Pavla, nar. 13. 11. 1990, č. 334

Rozloučili jsme se s těmito občany: Vaculík Josef, 1919, č. 25
Frýdl Jan, 1903, č. 404

ÚMRTÍ

Mrnušíková Aloisie, 1903, č. 147
Vaculíková Františka, 1911, č. 225
Kovařík Jaroslav, 1917, č. 40
Hruška Vladimír, 1915, č. 21
Hruška Karel, 1908, č. 60
Dědková Dagmar, 1935, č. 400
Mrlina Karel, 1972, č. 79
Jančíková Ludmila, 1905, č. 26

Manželé

Františka a Josef M A T Ě J Ů /č. 135/
a

Anna a Pavel SMILKOVI /č. 98/

oslavili v tomto pololetí ZLATOU SVATBU.

Členky SPOZ jim pro jejich slavnostní den připravily krátký program, předaly jim buřičky a manželé se zapsali do pamětní knihy.

Sbor pro občanské záležitosti v novém obsazení pracuje asi od července 1990. Jeho členky uspořádaly slavnostní vítání občánků a na měsíc prosinec připravují další vítání a besedu s důchodci s vánočním programem. Ve druhém pololetí roku 1990 byli navštíveni všichni jubilanti, kteří oslavovali 70, 75, 80 a více let. Ostatním oslavencům SPOZ posílal blahopřání. Museli jsme přikročit k tomuto opatření z nedostatku finančních prostředků.

Za SPOZ Dagmar Všeticková
Věra Halová

